

dal t.- 2021.- 18 sentyabr.- S.6.

Səriyyə Müslümqızı: "Cıdır düzündən Xocalıya boylandım.."

Səriyyə Müslümqızının imzası 1988-ci ildən Azərbaycan oxucusuna tanış imzadır. Bu gün o bizim redaksiyamızın qonağı oldu. 44 günlük müharibədən sonra rəşadətli Azərbaycan ordusu torpaqlarımızı işğaldan azad etdi və 30 illik həsrətimize son qoydu.

Artıq yanvar ayından işğaldan azad olunmuş ərazilərimizə turlar, səfərlər təşkil edilib və həsrətində olanlar gedib o yerləri bir daha gördülər, ziyarət etdilər. Bu günlərdə tanınmış jurnalist Səriyyə Müslümqızı Şuşa səfərinə gedib. Fürsətdən istifadə edib bu müqəddəs məkana gedərkən hansı hissləri keçirdiyini soruşduq:

- Səriyyə xanım, "Şuşaya səfərə gedəcəksiniz" xəbərini eşidəndə necə reaksiya verdiniz?

- Xəbəri səfərdən bir gün əvvəl zəng edib dedilər. Telefonda bir anlıq dondum, süst qaldım, Həyəcandan zəng edənə də bir "sağolun" deməyi unuttum. İnanırsınız sabaha qədər gözüme yuxu getmədi. Elə bilirdim Şuşaya getmək sanki gəncliyimə, qaynar vaxtlarıma . yazıb-yaradan,

xoşbəxt günlərimə getmək deməkdi.

- Səhər yola düşəndə yaqın ki, sevinirdiniz...?

- Düzünü deyim, hisslərim o qədər dəyişik idi ki, bilmirdim sevinim, gülüm , ağlayım, qışqırım, bağırım... bilmirəm?.. Amma həm də susqun idim.. İçimdə təlatüm vardı, amma çölüm çox sakit bir tövrəydi...Azneft meydanından düz Qarabağ torpaqlarına çatana qədər Qarabağdakı illərim, günlərim, anları gözüm önündən kinolenti kimi keçdi. Balaca vaxtı etdiyim şıltaqlığı da, intizamlı şağırd kimi seçilməyimi də, anama ev işlərində kömək göstərən övlad olmağımı da şirin təbəssümlə xatırladım. Elimin-obamın başının üstünü qara buludlar alan tarixə gəlib çatanda, sanki o qara buludlar bütün hisslərimin üzərinə də çökdü. Münaqişə, sonra qanlı müharibə dövrlərini, ağrısı-acısı hələ də canımdan çıxmayan faciələri, dəhşətləri yenidən yada saldım. Yada salmadım e, sanki hadisələr kadrlara dönüb özü gözlərim önündə canlandı.

- Yeri gəlmişkən, son dəfə Şuşaya nə vaxt getmişdiniz?

- Xocalı ilə Şuşa yaxın idi, nə uzaq yol idi ki, gec -gec gedəydim?! Tez-tez gedərdim. Xüsusən 1988-ci ildən sonra orda işıq üzü görən "Şuşa" qəzetinin redaksiyası mənə doğmalaşmışdı. Allah rəhmət eləsin, Təranə Muxtarovaya... qəzetin baş redaktoru idi.

Böyük insanlar, peşəkar qələm sahibi idi. Redaksiya Şuşa rayon icra hakimiyyətinin 4-cü mərtəbəsində yerləşirdi. Bura gəlirdim və hamı ilə görüşürdüm. Şuşaya çatanda da birinci o binanı görməyə can atdım. Vəhşilər binanı darmadağın eləmişdilər. Dağıntılara baxa-baxa susdum. kövrəldim. Həsrətini cəkdiyim binaya girmək, pilləkanlarla 4-cü mərtəbəyə nəfəs dərmədən qalxmaq, redaksiyanın qapısını açıb səsim çatdığı qədər qışqırmaq istəyirdim: Təranə xanım, mən gəldim, Əli müəllim, mən gəldim, Kərim (jurnalist Kərim Kərimli - red.Ə.R) mən gəldim. Kövrələ-kövrələ pıçıldayırdım doğmalarımın adını. Qəflətən arxa tərəfdən kimsə asta səslə dedi ki, "Səriyyə, mən də burdayam..." Geri dönəndə Kərimi gördüm. O da Şuşadaymış. Sevincimin həddi hüdudu olmadı... Kimsə mənə eşitdi axı...

-Şuşada bir haranı görmək arzunuz reallaşdı?

- Əslində Şuşanın hər küncü- bucağı mənə əziz olduğu üçün hər tərəfini görmək istəyirdim. O vaxtı Cıdır düzündə çox olmuşdum. Əsrarəngiz bir gözəllik var orda. Oranı daha çox görmək istəyirdim. Deyirlər, ordan baxanda Qarabağ ovuc içi kimi görünür. Mən o ovucun içində Xocalını uzaqdan da olsa görmək arzusuyla Cıdır düzünə getdim. Xeyli o istiqamətə baxdım, baxtım... Görmədim. Ayaq üstə dura bilmədim yaxınlıqdakı qaya parçasına yaxınlaşdım. Kürəyimi ora söykəyib, gözlərimin yaşını sildim. Əslində az qalırıdım oradan qışqırmaq ki, hey Xocalı haradsansa, görün gözüme, səni heç olmasa, bircə anlıq görüm... Bu kəlmələri də pıçıldayandan sonra gözümdə yaşımı dayanardı?

- Sizi ayrı nə təsirləndirdi orda?

- Sıldırım qayalar... Şuşanı işğaldan azad etmək üçün hərbiçilərimiz orijinal yoldan deyil yolu-keçidi olmayan o qayalıqları fəht edərək Şuşaya girmişdilər. O sıldırım qayalıqlar var ha, ora baxanda adamın gözləri dönürdü, başı fırlanırdı... İlahi bi-

zim gənclərimiz nə qədər vətən sevdalılıymışlar ki, canını heç sayıb, o qayaları dırnaqları ilə parçalaya-parçalaya, barmaqları ilə qaza-qaza gəlib şəhərə çıxmışdılar. Bütün şəhidlərimizin ruhu qarşısında baş əyirəm. Bütün qazilərimizə ömrümüzün sonuna qədər təşəkkür borcum var! Allah Azərbaycan dövlətini, bayrağını və Azərbaycan ordusunu xalqımızın başı üzərindən əskik eləməsin!

- Səriyyə xanım, Qarabağa səfər edən jurnalistlərimizin bir çoxu səfər təəssüratlarını qələmə alıblar.. Siz necə, bununla bağlı nə yazmışsınız?

-Doğrusu, yazmaq istəmədim. Çünki elə bilirdim Hikmət və Nazim Sabiroğullarından sonra Şuşa haqqında kimsə nəşə yazarsa yazsın o qardaşların yazdıqlarının yanında zəif qalacaq... Mən özümü saxlayıram Xocalı səfərinə...

- Sosial şəbəkə də kiçik bir yazınızı gördüm...

- Ona yazı demə , ona arzu de... (gülümsəyir)

- O arzunuzu bizim qəzetimiz üçün xatırlayarsınız?

- Əlbəttə: "Şuşa bəxtəvər xoşbəxt günlərimizin şəhəri... "Mən gəldim, bəs sən hardasan? Xatirələrimdə qalan şəhərim hardasan? Min bir rəngə çalan çiçəklərə bürünən cıdır düzüm hardasan? Yayıb, qaralmış otlara bürünən torpağı cadar-cadar olmuş Cıdır düzüm bu halını görəndə içim qan ağladı. Xəyallarımda qalan şəhərim sən olmasan da, bax, bu qayalardan dırmaşaraq, dişiylə - dırnağı ilə səni azad edən igid oğulların ruhu burdaydı. Ordakı daşlar da güllələrdən dəlik - ,deşik olmuşdu. O, daşın o, torpağın uğrunda neçə oğullarımız getdi. 18 ,19 yaşlı balalar qəhər məni boğdu, dilim doğduğum əsdi.. Tarix yazan oğullar məkənin cənnət olsun! Sən demə, cıdır düzündən boylandı oradan Xocalı bap-balaca görünürmüş. Dağdan ağır dərdi olan Xocalıya hey boylandım, nə əlim çatdı, nə də ünüm yetdi, Əlimi hey uzatsamda çata bilmədiyim Xocalı səni görməyə necə, ömrüm çatacağımı?"

- Səriyyə xanım biz də arzu edirik, lap yaxın günlərin birində bizimlə Xocalı səfərinə olan təəssüratlarınızı bölüşsünüz! Maraqlı müsahibəyə görə də çox sağ olun!

Əntiqə Rəşid